

Natuurtoets

Nieuwbouwplan Meterik

EB210025.R01.V1.0

30 november 2022

Natuurtoets

Nieuwbouwplan Meterik
Rapportnummer EB210025.R01.V1.0
30 november 2022

Opdrachtgever
Gemeente Horst aan de Maas

Postbus 6005
5960AA Horst

+31 88 130 06 00
info@geonius.nl
Postbus 1097
6160 BB Geleen

Geonius.nl

Functie	Naam	Paraaf
Ecoloog	Tim Leerschool	
Collegiale toets	Martijn Stevens	

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
2	Achtergrondinformatie	5
2.1	Situering plangebied	5
2.2	Ingreep	6
2.3	Aanwezige beschermde soorten	7
3	Resultaten	8
3.1	Methode en resultaten steenuil en kerkuil	8
3.2	Methode en resultaten huismus	9
3.3	Methode resultaten vleermuizen	10
3.4	Methode en resultaten alpenwatersalamander	11
3.5	Methode en resultaten das	12
4	Effectbeoordeling	16
4.1	Effectbeoordeling	16
4.2	Toetsing aan natuurwetgeving	17
5	Mitigatieplan	20
5.1	Mitigerende maatregelen soorten	20
5.1.1	Vogels met een jaarrond beschermd nest	20
5.1.2	Vogels zonder jaarrond beschermd nest	21
5.1.3	Vleermuizen	21
5.1.4	Das	22
5.1.5	Zorgplicht	23
5.2	Toetsing Wnb na mitigatie	23
6	Conclusie	25

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Gemeente Horst aan de Maas is voornemens een nieuwbouwwijk te realiseren van ongeveer honderd woningen als uitbreiding van het dorp Meterik, provincie Limburg. Hiervoor worden agrarische percelen omgevormd tot woonwijk met bijbehorende infrastructuur. Geonius heeft naar aanleiding van dit voornemen een quickscan natuurwetgeving uitgevoerd¹. De werkzaamheden leiden mogelijk tot negatieve effecten op beschermde soorten leiden en kunnen daarmee in een overtreding van de Wet Natuurbescherming (hierna Wnb) resulteren.

Uit deze quickscan is gebleken dat negatieve effecten inzichtelijk gemaakt moeten worden middels het uitvoeren van nader onderzoek naar de (mogelijk) aanwezigheid van steenuil, kerkuil, huismus, vleermuizen, alpenwatersalamander en de das. Het plangebied is tevens geschikt bevonden voor broedvogels zonder jaarrond beschermd nest en algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën. Nader onderzoek naar deze laatste soortgroepen is niet noodzakelijk gezien de voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in de quickscan natuurwetgeving afdoende zijn om de kans op overtreding van verbodsbepalingen alsmede het onnodig doden en verwonden van dieren te kunnen voorkomen.

Geonius Milieu B.V. heeft in opdracht van de Gemeente Horst aan de Maas van februari tot en met september 2022 nader onderzoek uitgevoerd. Onderliggende rapportage beschrijft de resultaten van dit nader onderzoek. Op basis van de resultaten van dit onderzoek is beoordeeld voor welke soorten sprake is van negatieve effecten. Voor deze negatieve effecten worden mitigerende maatregelen voorgesteld in het mitigatieplan. Ook is bepaald of een ontheffing in het kader van de soortbescherming van de Wet natuurbescherming (hierna Wnb) moet worden aangevraagd.

---

¹ Geonius, 2021, Quickscan natuurwetgeving nieuwbouwplan Meterik, 17 augustus 2021, ref. EA210025.R01.V1.0

2 Achtergrondinformatie

2.1 Situering plangebied

Het plangebied is gelegen aan de noordrand van het dorp Meterik in de provincie Limburg. Het plangebied grenst ten noorden aan agrarische gronden. Ten oosten en zuiden grenst het aan ruime tuinen met opstallen, schuren, bebouwing, bomen en beplanting en een plantencentrum aan de Sint Jansstraat en Seurenweg. Ten westen bevindt zich een recent ontwikkelde nieuwbouwwijk; het Meteriks Veld inclusief een ruime bostuin/park.

Het plangebied zelf betreft een gebied van grofweg 5,3 hectare groot en beslaat grotendeels intensief bewerkte agrarische gronden.

De agrarische gronden worden wisselend gebruikt voor asperge en maisteelt. In de zuidwestelijke rand bevindt zich een wadi die bijna volledig is dichtgegroeid met lisdodde en omgeven door jonge opslag van wilg. Deze wordt periodiek onderhouden. Er zijn verder geen afwateringsloten of oppervlaktewater aanwezig. Volledig in het zuiden van het agrarische deel bevindt zich een onverharde parkeerplaats. De aangrenzende tuinen van de omliggende woningen zijn groen met veel begroeiing van bomen, struiken en heggen en zijn schuren en bijgebouwen aanwezig. De ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1.

Figuur 1 Boven: globale ligging van het plangebied (rood omcirkeld). Onder: Detailopname ligging van het plangebied (bij benadering rood omlijnd).

2.2 Ingrep

De exacte werkzaamheden zijn op dit moment nog niet vastgesteld. Wel is er een inrichtingsplan² bekend (zie figuur 2). Deze inrichtingsschets is ingestoken op basis van de memo van Geonius omtrent de verwachte mitigatie³ en op basis van overleg met de Dassenwerkgroep Venray – Horst⁴. Op basis van de beschikbare gestelde inrichtingsschets wordt uitgegaan van de volgende werkzaamheden (niet noodzakelijkerwijs in deze volgorde):

- Omvormen van agrarische grond tot bouwrijpe grond door begroeiing (gewas) te rooien;
- Graafwerkzaamheden voor aanleg kabels en leidingen;
- Opschonen en herprofileren bestaande poel;
- Aanleg van diverse infiltratiebergingen en bergingsloten;
- Aanleg infrastructuur en parkeerplaatsen;
- Constructie nieuwbouw met bijbehorende verharding rondom;
- Plaatsen van straatverlichting;
- Aanplant groenstructuur.

Als uitgangspunt is opgenomen dat geen bomenkap noodzakelijk is. Ook wordt ervan uitgegaan dat de werkzaamheden op ieder moment in het jaar starten en gedurende het jaar uitgevoerd worden.

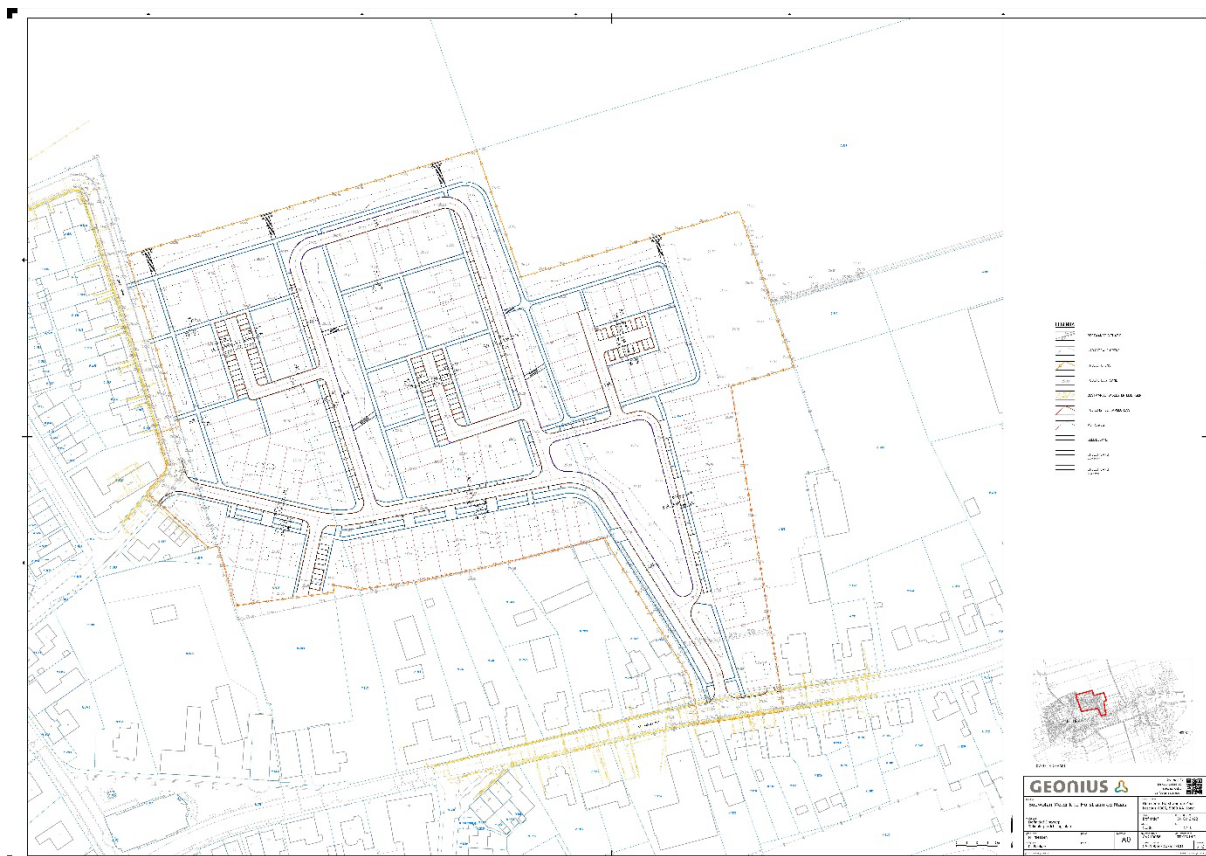
De exacte planning en doorlooptijd is nog niet bekend.

---

² Geonius, 2022, Bouwplan Meterik te Horst aan de Maas, onderdeel Definitief Ontwerp Tekening inrichtingsplan, 30-09-2022, tekeningnummer CA210056-DO-SIT-T01, versie 2.0.

³ Geonius, 2022, Memo uitwerking worst-case benadering mitigatie, 27 januari 2022, kenmerk EA210025.M01

⁴ Geonius, 2022, Notulen overleg nieuwbouwplan Meterik en dassenwerkgroep, 7 juli 2022, kenmerk EB210025.M03

Figuur 2 Inrichtingsplan nieuwbouwwijk Meteriks Veld te Meterik (tekeningnummer: CA210056-DO-SIT-T01).

2.3 Aanwezige beschermde soorten

In het plangebied zijn diverse beschermde soorten aanwezig, blijkende uit de quickscan natuurwetgeving. In de onderstaande opsomming van aanwezigheid van beschermde soorten is de conclusie van het uitgevoerde nader onderzoek tevens al meegenomen en is daarmee een volledig overzicht bestaande uit de conclusie van de quickscan en het nader onderzoek.

- Broedvogels met jaarrond beschermd nest – leefgebied en broedplaatsen steenuil en huismus in de omgeving van het plangebied aanwezig;
- Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest – in plangebied aanwezig;
- Vleermuizen – foerageergebied en vliegroute in plangebied aanwezig;
- Grondgebonden zoogdieren – verblijfplaats van das op grens plangebied aanwezig. Leefgebied onder andere in plangebied aanwezig;
- Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën – aanwezig in plangebied.

De gehanteerde methodiek en resultaten van het nader onderzoek naar steenuil, kerkuil, huismus, vleermuizen, alpenwatersalamander en de das is hieronder beschreven.

3 Resultaten

3.1 Methode en resultaten steenuil en kerkuil

Het onderzoek naar steenuil en kerkuil is uitgevoerd conform de relevante kennisdocumenten^{5, 6}. Dit betreft het uitvoeren van drie gerichte veldbezoeken in de periode van halverwege februari t/m halverwege april onder geschikte weerscondities. Deze drie rondes zijn allen één uur na zonsondergang uitgevoerd. Gedurende deze drie rondes is met behulp van een warmtebeeldcamera en middels het afspelen van baltsroep gezocht naar aanwezige individuen en geluisterd naar baltsende dieren. Tevens is overdag, gedurende het onderzoek naar huismus, alpenwatersalamander en das gelet op eventuele sporen die wijzen op aanwezigheid (krijtsporen, uilenballen, verhalen van aan- en omwonenden). In tabel 1 is een verantwoording van de afgelegde veldbezoeken weergegeven.

Tabel 1 Verantwoording veldbezoeken onderzoek steenuil en kerkuil.

Datum	Tijd	Temperatuur (in °C)	Windkracht (in Bft.)	Bewolking
23-2-2022	20:30 – 22:30	10	2	Onbewolkt
17-3-2022	20:30 – 22:30	9	1	Geheel bewolkt
14-4-2022	21:00 – 23:00	18	1	Half bewolkt

Met het onderzoek naar steenuil zijn gedurende alle drie de rondes steenuilen buiten het plangebied waargenomen. Het betrof hier op de afgespeelde baltsroep reagerende mannetjes. Gedurende de laatste twee rondes zijn ook vrouwelijke dieren waargenomen. Alle waarnemingen betrof waarnemingen op minimaal tweehonderd meter van het plangebied. Het was daarbij opvallend dat dieren van vermoedelijk verder weg aangetrokken waren tot het baltsgeluid. Er zijn in het plangebied geen waarnemingen gedaan van steenuil.

Met het onderzoek zijn geen waarnemingen van kerkuil gedaan.

In figuur 3 zijn de resultaten van het onderzoek naar steenuil en kerkuil inzichtelijk gemaakt.

Op basis van de verrichte inspanning kan geconcludeerd worden dat:

- Functies van steenuil in het plangebied uitgesloten zijn;
- Steenuil in de omgeving van het plangebied aanwezig is. Het gaat daarbij vermoedelijk om drie territoria die op minimaal twee honderd meter van het plangebied liggen;
- Het insluiten van de achtertuinen door de bouw van de wijk niet resulteert in negatieve effecten omdat primair leefgebied of broedlocaties van steenuil of kerkuil hier niet aanwezig is;
- Functies van de kerkuil in het plangebied uitgesloten zijn.

⁵ BIJ12, 2017, Kennisdocument Steenuil, *Athene noctua*, juli 2017, versie 1.0

⁶ BIJ12, 2017, Kennisdocument Kerkuil, *Tyto alba*, juli 2017, versie 1.0

Figuur 3 Waarnemingen van steenuil ter plaatse (gele stippen) nabij het plangebied (bij benadering rood omlijnd). Territorium van steenuilen bij benadering met gele stippellijn omlijnd (straal van 200 meter rondom vermoedelijke nestplaats). Gele pijl betreft vermoedelijke beweging van territoriaal mannetje die vanuit verder gelegen territorium op baltsroep is afgekomen.

3.2 Methode en resultaten huismus

Het onderzoek naar huismus is uitgevoerd conform het kennisdocument huismus⁷. Dit betreft het uitvoeren van twee gerichte veldbezoeken in de periode van april t/m halverwege mei onder geschikte weerscondities. Gedurende deze twee rondes is het plangebied en de omgeving (binnen 100 meter) geïnventariseerd op de aanwezigheid van huismussen en eventuele nesten. In tabel 2 is een verantwoording van de afgelegde veldbezoeken weergegeven.

Tabel 2 Verantwoording veldbezoeken onderzoek huismus

Datum	Tijd	Temperatuur (in °C)	Windkracht (in Bft.)	Bewolking
11-4-2022	11:00 – 13:00	15	2	Onbewolkt
4-5-2022	10:00 – 12:00	16	1	Half bewolkt

Met het onderzoek naar huismus zijn in het plangebied geen waarnemingen gedaan van huismus. In de aangelegen woonwijken en op de rand van het plangebied zijn wel waarnemingen van huismus gedaan. De aan het plangebied grenzende woonwijken worden gebruikt door de huismus als broedplaatsen. Daarbij wordt de directe omgeving waaronder de tuinen en aanwezige groenstructuren gebruikt als leefgebied. De aan het plangebied grenzende beukenhaag tussen het plangebied en de nieuwbouwwijk ten westen en langs de boerderijwoning aan het zuidoosten van het plangebied maken onderdeel uit van het essentiële leefgebied van huismussen. In figuur 4 is inzichtelijk gemaakt waar de broedplaatsen in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen en de vitale functies op de rand van het plangebied.

Op basis van de verrichte inspanning kan geconcludeerd worden dat:

- Functies van huismus in het plangebied zijn uitgesloten;
- Functies van huismus zijn op de rand van het plangebied aanwezig;
- In de directe omgeving van het plangebied zijn meerdere broedplaatsen aanwezig.

⁷ BIJ12, Kennisdocument huismus, *Passer domesticus*, juni 2022, versie 2.0

Figuur 4 Resultaten huismusonderzoek Meterik. Plangebied bij benadering rood omlijnd. Broedplaatsen huismus met een blauwe stip weergegeven, essentieel foerageergebied op de rand met het plangebied met blauwe lijn weergegeven.

3.3 Methode resultaten vleermuizen

Het nader onderzoek naar vliegroutes en foerageergebied is uitgevoerd middels het vleermuisprotocol 2021⁸. Hierbij is met behulp van een batdetector onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van vliegroutes en foerageergebied van vleermuizen. Bij overvliegende vleermuizen is de vliegrichting en soort bepaald. Vanwege de grootte van het onderzoeksgebied en de bepaling van de meest kritische kruisingen met geschikte vliegroute-structuur of te verwachten aantasting van vliegroute structuren is het onderzoek altijd uitgevoerd met drie ecologen. De bezoeken zijn afgelegd in de periode 15 mei t/m 15 augustus 2021. Eén van deze rondes heeft plaatsgevonden in de kraamperiode (15 mei t/m 15 juli). Tussen twee rondes zit minimaal acht weken. In tabel 3 is een verantwoording van de afgelegde veldbezoeken weergegeven.

Tabel 3 Verantwoording veldbezoeken onderzoek vliegroute en foerageergebied vleermuizen.

Datum	Tijd	Temperatuur (in °C)	Windkracht (in Bft.)	Bewolking
9-6-2022	22:00 – 0:00	21	1	Half bewolkt
22-9-2022	19:40 – 21:40	19	1	Onbewolkt

Met het nader onderzoek naar vleermuizen zijn de volgende soorten waargenomen:

- Gewone dwergvleermuis;
- Ruige dwergvleermuis;
- Laatvlieger;
- Rosse vleermuis;
- Gewone grootoorvleermuis.

De meest waargenomen soort is de gewone dwergvleermuis. Deze soort is waargenomen langs de randen van het plangebied waar rond zonsondergang de eerste foeragerende en overvliegende dieren zijn waargenomen. Naarmate de avond vorderde nam de activiteit af tot slechts enkele individuen die verspreid over het terrein boven de tuinen van de aangelegene woningpercelen foerageerden. Daarbij lieten de vleermuizen het gehele jaar door sociale geluiden horen. In het najaar is één paarterritorium vastgesteld. De verblijfplaats is niet vastgesteld maar ligt op basis van het gedrag van het baltsende individu vermoedelijk in de naastgelegen woningwijk.

⁸ Zoogdiervereniging en NGB, 2021, Het protocol voor vleermuisinventarisaties, 1 januari 2021.

Langs de randen van het plangebied zijn twee vliegroutes vastgesteld. Deze lopen allen langs de aanwezige structuren die de aangrenzende woningpercelen en begroeiing vormen op de grens van het plangebied.

De ruige dwergvleermuis en laatvlieger zijn enkel sporadisch foeragerend waargenomen in het plangebied. De laatvlieger is met de eerste ronde in het eerste uur van de avond foeragerend waargenomen langs de bosrand en boven de tuinen ten zuidwesten van het plangebied. Naarmate de avond vorderde zijn zowel de laatvlieger als ruige dwergvleermuis niet meer waargenomen.

De rosse vleermuis en gewone grootoorvleermuis zijn slechts enkele malen (respectievelijk drie maal en éénmalig) waargenomen. Het betrof hierbij overvliegende dieren die vermoedelijk op weg waren naar buiten het plangebied gelegen foerageergebieden.

Alle vleermuizen vertoonden geen directe binding met het plangebied. De waarnemingen van soorten in het plangebied komen doordat dieren langs de aanwezige structuren die grenzen aan het plangebied vlogen. In figuur 5 zijn de bevindingen van het onderzoek weergegeven.

Op basis van de verrichte inspanning kan het volgende geconcludeerd worden:

- Verblijfsfuncties van vleermuizen zijn in het plangebied uitgesloten door afwezigheid van bebouwing of bomen met boomholten;
- Het plangebied wordt gebruikt als foerageergebied voor in de nabijheid verblijvende vleermuizen;
- Op de randen van het plangebied zijn twee vliegroutes van vleermuizen aanwezig. Deze routes gebruiken de aanwezige structuren die door de aangrenzende bebouwing en begroeiing gevormd wordt.

Figuur 5 Resultaten vleermuisonderzoek. Groene lijnen betreffen vliegroutes vleermuizen. Stippellijn betreft paarterritorium gewone dwergvleermuis.

3.4 Methode en resultaten alpenwatersalamander

Het nader onderzoek naar de alpenwatersalamander is uitgevoerd conform de soortinventarisatieprotocollen van het NGB⁹. Hiervoor zijn in de periode maart t/m augustus twee bezoeken afgelegd waarbij aanwezig

⁹ Netwerk Groene Bureaus, 2017, Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, versie juli 2017.

voortplantingswater (de aanwezige wadi) bemonsterd is met behulp van een schepnet. De periode tussen deze twee bezoeken is minimaal twee weken. Waarnemingen die gedaan zijn gedurende de andere onderzoeken van alpenwatersalamander zijn tevens meegenomen. In tabel 4 is een verantwoording van de afgelegde veldbezoeken weergegeven.

Tabel 4 Verantwoording veldbezoeken onderzoek alpenwatersalamander.

Datum	Tijd	Temperatuur (in °C)	Windkracht (in Bft.)	Bewolking
30-3-2022	12:00 – 13:00	12	2	Half bewolkt
29-4-2022	11:00 – 12:00	15	2	Zwaar bewolkt

Met beide veldbezoeken voor alpenwatersalamander was er geen water in de wadi aanwezig. De wadi is daarmee droog in de voor alpenwatersalamander optimale periode van voortplanting. Tijdens beide ronden zijn eventueel aanwezige voorwerpen als houtstammen, bladhopen en dergelijke gekeerd om eventueel daaronder schuilende dieren aan te treffen. Met het onderzoek zijn geen alpenwatersalamanders of andere amfibieën waargenomen.

Op basis van de verrichte inspanning kan geconcludeerd worden dat:

- Functies van alpenwatersalamander zijn in het plangebied uitgesloten;
- Aanwezigheid van waterbiotoop voor algemene amfibieën zijn in het plangebied uitgesloten;
- Aanwezigheid van algemene amfibieën kan niet volledig uitgesloten worden. Het is mogelijk dat individuen incidenteel het plangebied betreden vanuit andere voortplantingswateren in de omgeving.

3.5 Methode en resultaten das

Het onderzoek naar de das is uitgevoerd conform het Kennisdocument das¹⁰ en had als doel verblijfplaatsen en leefgebied in kaart te brengen. Hiervoor heeft allereerst een inventarisatie plaatsgevonden op aanwezige verblijfplaatsen en sporen van das in het bladloze seizoen (de optimale onderzoeksperiode hiervoor). Daarbij is tevens informatie over nabij gelegen verblijfplaatsen opgevraagd bij de Dassenwerkgroep Venray – Horst. Hiermee is een beeld gekregen van de populatie in de ruimere omgeving van het plangebied. Gedurende het seizoen (gelijktijdig met het vleermuisonderzoek en uilenonderzoek) is met behulp van een warmtebeeldcamera de burcht gemonitord waarbij inzichtelijk is om hoeveel dieren het gaat en waar deze dieren foerageren. Aanvullend hierop zijn potentiële foerageergebieden in de directe omgeving in kaart gebracht waarbij gezocht is naar sporen om daarmee routes naar deze foerageergebieden inzichtelijk te maken.

Tabel 5 Verantwoording veldbezoeken onderzoek das.

Datum	Tijd	Activiteit	Temperatuur (in °C)	Windkracht (in Bft.)	Bewolking
17-12-2021	14:00 – 17:00	Inventarisatie burchten plangebied en omgeving	8	2	Geheel bewolkt
23-2-2022	20:30 – 22:30	Monitoring burcht	10	2	Onbewolkt
17-3-2022	20:30 – 22:30	Monitoring burcht	9	1	Geheel bewolkt
30-3-2022	10:00 – 12:00	Inventarisatie foerageergebieden	12	2	Half bewolkt

¹⁰ BIJ12, Kennisdocument das, *Meles meles*, juli 2017, versie 1.0.

Datum	Tijd	Activiteit	Temperatuur (in °C)	Windkracht (in Bft.)	Bewolking
14-4-2022	21:00 – 23:00	Monitoring burcht	18	1	Half bewolkt
29-4-2022	12:00 – 15:00	Inventarisatie foerageergebieden	15	2	Zwaar bewolkt
9-6-2022	22:00 – 0:00	Monitoring burcht	21	1	Half bewolkt
22-9-2022	19:40 – 21:40	Monitoring burcht	19	1	Onbewolkt

Met het onderzoek is vastgesteld dat er een actieve burcht van de das (burchtcode Das & Boom: 1996538559, burcht naam: Meteriksveld) zich bevindt op de grens van het plangebied in de meest noordoostelijk gelegen punt. De daar aanwezige burcht ligt op een particulier perceel en komt met diverse ingangen uit in het plangebied. Er zijn tevens enkele toegangen tot de burcht iets ten oosten van het plangebied, aan de noordelijke zijde van het betreffende particuliere perceel. In het voorjaar van 2022 zijn met de monitoring van de burcht maximaal twee dieren waargenomen. In de zomer en najaar van 2022 zijn tijdens de monitoring van de burcht tot maximaal vijf individuen waargenomen. Het betrof hier uit de waarnemingen duidelijk drie jongere dieren die qua afmeting kleiner waren dan de ouderdieren. Uit deze gegevens blijkt dat de burcht een kraamburcht betreft. Dit wordt verder onderbouwd door de eigenaar van het perceel die in 2019 een zeug met jongen aangetroffen heeft bij de burcht (bron Dassenwerkgroep Venray-Horst).

In de nabije omgeving is op anderhalve kilometer naar het noordwesten minimaal één dassenburcht bekend in de Schadjkse bossen. Tevens is een dassenburcht bekend op twee kilometer naar het noordoosten in de Groote Broek.

Uit de inventarisatie van foerageergebieden, op basis van de sporen van dassen en gedrag tijdens de monitoring van de burcht is gebleken dat het plangebied zelf een suboptimaal foerageergebied biedt voor de das. De das is hier slechts enkele malen foeragerend waargenomen waarbij grotendeels binnen twintig meter rondom de burcht gebruikt wordt. Eenmaal is de das tot op honderd meter vanaf de burcht in het plangebied foeragerend waargenomen op de recent geogoste en omgeploegde maisakker. Dit beeld blijkt ook uit de hoeveelheid sporen die aangetroffen zijn in het plangebied. Deze beperken zich grotendeels tot de randen van het plangebied.

Op basis van het sporenonderzoek is gebleken dat de das voornamelijk foerageert in de directe omgeving van de burcht en het gebied ten noorden en oosten, buiten het plangebied. Via de Seurenweg naar de beekloop langs het Kabroeksepad zijn veel loop- en graafsporen waargenomen. Ditzelfde beeld is waargenomen vanaf de burcht, langs de dorpsrand van Meterik naar het oosten. Met de monitoring van de beek zijn de dassen voornamelijk foeragerend waargenomen bij de, buiten het plangebied gelegen paardenweides, net ten zuiden van de dassenburcht. Vanaf de burcht wordt de perceelrand gebruikt om in de paardenweide terecht te komen. Hier zijn tevens veel loop- en graafsporen aanwezig.

De optimale foerageergebieden binnen vijfhonderd meter van het plangebied zijn in kaart gebracht en is aangegeven of het gaat om optimaal (jaarrond optimale voedselvoorziening en goed bereikbaar), suboptimaal (tijdelijk of beperkte voedselvoorziening en niet goed bereikbaar) of marginaal tot ongeschikt foerageergebied (zeer tijdelijke voedselvoorziening met veel verstoring of slecht bereikbaar). De das kan een groter leefgebied gebruiken, afhankelijk van het voedselaanbod rondom de burcht. Het foerageergebied ligt ongeveer anderhalf

tot twaalf kilometer van de burcht. Binnen vijfhonderd meter van het plangebied tot enkele kilometers moet voldoende foerageergebied liggen om de functie van de burcht te kunnen garanderen¹¹.

Hieruit is gebleken dat de nabij gelegen paardenweides, fruitboomgaarden en de beekloop optimale foerageergebieden bieden voor de das. Daarbij wordt de zone binnen vijftig meter van de burcht ook gezien als primair foerageergebied gezien de dichte ligging nabij de burcht.

Het overgrote deel van het gebied binnen vijfhonderd meter rondom de burcht betreft suboptimaal foerageergebied. Het gaat hier voornamelijk om de agrarische gronden, waaronder het plangebied die voor de das slechts tijdelijk en niet elk jaar (afhankelijk van gewas) voedsel bieden. Met het onderzoek is het plangebied in gebruik als maisakker. Dit biedt voor de das veel voedsel maar echter voor een korte periode en slechts voor een klein deel van het seizoen. Tevens is de woonwijk en de achtertuinen van de woningen binnen de bebouwde kom van Meterik als suboptimaal aangemerkt. Onduidelijk is in hoeverre de das hier toegang heeft door bijvoorbeeld hekwerken en hoe hoog de verstoring in dergelijke gebieden is door mens en huisdieren.

De in het gebied liggende bedrijventerreinen, woonwijken en de Sint Jansstraat zijn als ongeschikt aangemerkt door de afwezigheid van voedsel, hoge mate van verstoring en het hoge aanrijdingsrisico. Dit houdt echter niet in dat de Sint Jansstraat een barrière vormt voor de das. Omwonenden hebben gemeld dat de das deze straat oversteekt en daarmee vermoedelijk ook foerageert in de tuinen en wellicht verder gelegen groenstructuren ten zuiden van de Sint Jansstraat.

---

¹¹ BIJ12, 2017, Kennisdocument das, *Meles meles*, juli 2017, versie 1.0

Figuur 6 Habitatgeschiktheidsbeoordeling rondom vijfhonderd meter van dassenburcht Meteriksveld (oranje stip). Gele lijn rondom de burcht betreft het primaire foerageergebied (vijftig meter rondom de burcht). Groen gekleurde gebieden betreffen optimale foerageergebieden, oranje gebieden betreffen suboptimale foerageergebieden. Rode gebieden betreffen marginaal tot ongeschikte foerageergebieden.

4 Effectbeoordeling

De volgende hoofdstukken zijn opgesteld op basis van wat hiervoor is beschreven onder doel, werkzaamheden en planning. Wijzigingen in planning, fasering, uitvoermethode of geheel nieuwe activiteiten in afwijking van dit rapport, dienen vooraf getoetst te worden door de ecooloog. Deze kunnen immers ook (nieuwe) negatieve effecten hebben op de mogelijk aanwezige flora en fauna. Ecologische onderzoeken en te treffen maatregelen zijn gebonden aan specifieke perioden voor uitvoering. Om ongewenste uitloop te voorkomen, is het daarom noodzakelijk om wijzigingen zo vroeg mogelijk in beeld te brengen en te communiceren met de ecooloog.

4.1 Effectbeoordeling

In de onderstaande tabel 6 is per soortgroep voor de mogelijk aanwezige soorten aangegeven of er negatieve effecten op kunnen treden door de voorgenomen ingreep.

Tabel 6 Effecten per soortgroep als gevolg van de ingreep.

Soortgroep	Mogelijke effecten	Toetsing noodzakelijk?
Broedvogels met een beschermd nest – steenuil en huismus	Directe effecten op de nestplaats van steenuil of huismus zijn op voorhand uit te sluiten omdat er geen nestplaatsen (en territoria) in of op de rand van het plangebied aanwezig zijn. Zowel de steenuil en huismus zijn goed in staat om bij de uitvoering van de werkzaamheden te ontkomen aan de werkzaamheden waarmee het doden ook niet zal optreden door de werkzaamheden. Effecten als gevolg van verstoring op huismus zijn mogelijk wel van toepassing door het uitvoeren van de werkzaamheden nabij broedplaatsen, nabij essentiële foerageergebieden gedurende de kwetsbare perioden van deze soorten. Deze verstoring kan dermate hoog zijn dat nabij gelegen nestplaatsen ongeschikt worden. Dit kan van invloed zijn op de lokale stand van instandhouding. Effecten ten gevolge van verstoring op de steenuil zijn uitgesloten gezien de ligging van het plangebied ten opzichte van de vastgestelde territoriums.	Ja
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest	Bij werkzaamheden in het broedseizoen kunnen mogelijk broedplaatsen van grond broedende dieren vernield worden en eventueel aanwezige jongen gedood worden. Indirecte effecten door verstoring treden enkel op wanneer gestart wordt met de werkzaamheden in het broedseizoen. Hiermee kunnen dieren op de grens van het plangebied broedend aanwezig zijn. Wel dient bedacht te worden dat de werkzaamheden plaatsvinden in een al verstoringsrijke omgeving (woonwijk met tuinen met bijbehorend gebruik en verstoringsdruk). Daarbij wordt niet verwacht dat deze verstoring dermate hoog is dat deze van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding.	Ja
Vleermuizen	Effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen zijn op voorhand uit te sluiten omdat er geen gebouwen of bomen met boomholten in of op de rand van het plangebied aanwezig zijn die direct of indirect verstoord worden. De in het plangebied aanwezige vliegroute kan verloren gaan als tijdens de bouwwerkzaamheden of in de definitieve situatie verlichting uitstraalt over de aanwezige route. Begeleidende structuur zal echter wel aanwezig blijven. Aantasting van foerageergebied wordt niet verwacht. De voedselbeschikbaarheid (insecten) is grotendeels afkomstig van aangrenzende percelen. De nieuwbouwsituatie levert voor vleermuizen qua variatie in het foerageergebied meer geschikt habitat op dan de huidige situatie aanwezig is.	Ja

Soortgroep	Mogelijke effecten	Toetsing noodzakelijk?
Das	Directe effecten op de dassenburcht zijn uitgesloten doordat in het inrichtingsplan geen werkzaamheden plaatsvinden binnen vijftig meter van de burcht. Wel kan tijdens de bouwwerkzaamheden en in de definitieve situatie verstoring optreden op de burcht. Deze verstoring kan in het kwetsbare seizoen van negatief effect zijn op aanwezige individuen. Met de realisatie van het plangebied gaat géén primair foerageergebied verloren. Wel gaat ongeveer vier hectare suboptimaal foerageergebied verloren. Dit betreft in totaal ongeveer twintig procent van het gehele leefgebied van de das binnen vijfhonderd meter (ongeveer twintig hectare) van de burcht. Deze aantasting van foerageergebied wordt daarmee als dermate significant ingeschat waardoor deze van zodanige invloed kan zijn dat de burcht verlaten wordt door de das.	Ja
Algemene grondgebonden zoogdieren	Verstoren en vernietiging van verblijfplaatsen door graafwerkzaamheden. Daarbij kunnen mogelijk aanwezige individuen gedood worden. In de definitieve situatie zal het plangebied niet voor alle soorten meer geschikt zijn. Het betreft hier soorten als haas. Voor deze soorten is echter in de directe omgeving wel voldoende alternatief aanwezig in de vorm van gelijkwaardig habitat.	Nee*
Algemene amfibieën	Doden van mogelijk incidenteel aanwezige individuen door uitvoeren van graafwerkzaamheden. In de definitieve situatie zal het plangebied meer geschikt worden dan de huidige situatie voor algemene amfibieën door de aanwezigheid van meer begroeiing, ruigte en wegkruipplekken in tuinen.	Nee*

*Provincie Limburg hanteert een vrijstelling voor een aantal in het plangebied mogelijk aanwezige soorten grondgebonden zoogdieren en amfibieën. Deze soorten worden niet in de toetsing meegenomen. Desondanks geldt wel de zorgplicht voor deze en alle andere soorten.

4.2 Toetsing aan natuurwetgeving

Zoals gebleken uit de effectbeoordeling kunnen er mogelijk negatieve effecten optreden voor de soorten ten gevolge van de ingreep. Deze negatieve effecten resulteren mogelijk in een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wnb.

In de onderstaande tabel 7 wordt inzichtelijk gemaakt tot welke beschermingscategorie de aanwezige soorten toe behoren. Hierin zijn zowel de vrijgestelde als niet vrijgestelde soorten in vermeld. Tevens is de conclusie uit §4.1 toegevoegd of een toetsing aan de Wnb noodzakelijk is. Vervolgens worden in tabel 8, 9 en 10 de effecten op deze soorten getoetst aan de Wnb. Vrijgestelde soorten, of soorten waar geen effecten door de werkzaamheden optreden hoeven niet getoetst te worden en zijn daarom buiten beschouwing gelaten. Deze toetsing opgesteld zonder eventuele mitigerende maatregelen mee te rekenen.

Tabel 7 Beschermingscategorie van de mogelijk aanwezige soorten.

Soort/soortgroep en functie	Beschermingscategorie	Toetsing Wnb noodzakelijk?
Vogels met een jaarrond beschermd nest – aanwezigheid huismus buiten maar nabij plangebied.	Vogelrichtlijnsoorten – Artikel 3.1 van de Wnb	Ja
Vogels zonder een jaarrond beschermd nest – aanwezigheid in en nabij plangebied.	Vogelrichtlijnsoorten – Artikel 3.1 van de Wnb	Ja
Vleermuizen – vliegroute aanwezig in plangebied. Foerageergebied op rand van plangebied aanwezig	Habitatrichtlijnsoorten – Artikel 3.5 van de Wnb	Ja
Grondgebonden zoogdieren – dassenburcht op rand van plangebied aanwezig. Plangebied maakt deel uit van primair en suboptimaal foerageergebied.	Andere soorten zonder vrijstelling Art. 3.10 van de Wnb	Ja
Algemene grondgebonden zoogdieren en algemene amfibieën – in en rondom plangebied mogelijk aanwezig.	Andere soorten met vrijstelling – Art. 3.10, lid 1 van de Wnb	Nee

Per beschermingscategorie worden de effecten op deze soorten in onderstaande tabellen getoetst aan de Wnb. Met deze toetsing wordt geen rekening gehouden met eventuele maatregelen die deze effecten verzachten.

Tabel 8 Overzicht van overtredingen van de verbodsbepalingen van de Vogelrichtlijn (Art. 3.1 Wnb).

Soort	Lid 1	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Als gevolg van
Broedvogels met jaarrond beschermd nest	-	-	-	X	De verbodsbepaling van Art. 3.1 lid 4 verstoring op huismus is enkel van toepassing als deze verstoring van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding. Vanwege de schaal van de ingreep, ligging van de nestplaatsen ten opzichte van de werkzaamheden wordt dit verwacht.
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest	X	X	-	X	Door uitvoeren van werkzaamheden in het broedseizoen kunnen dieren gedood worden en nesten beschadigd en vernietigd worden. Door de start van de werkzaamheden in het broedseizoen kunnen op de grens nieuw gevestigde nestplaatsen dermate verstoord worden dat deze niet meer functioneel zijn en eventueel aanwezige jongen gedood worden. Vanwege de schaal van de ingreep, ligging van de nestplaatsen ten opzichte van de werkzaamheden kan de verstoring van wezenlijke invloed zijn op de staat van instandhouding.

Toelichting verbodsbepalingen

Het is verboden om:

Lid 1 : te doden of te vangen

Lid 2 : opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen

Lid 3 : eieren te rapen en deze onder zich te hebben

Lid 4 : opzettelijk te verstoren; verstoring toegestaan indien niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding

Lid 5 : het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Tabel 9 Overzicht van overtredingen van de verbodsbepalingen van de Habitatrichtlijn (Art. 3.5 Wnb).

Soort	Lid 1	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Lid 5	Als gevolg van
Vleermuizen	-	X	-	-	-	Door het gebruik van verlichting tijdens de bouwwerkzaamheden en of in de definitieve situatie op de huidige vliegroute, kunnen vleermuizen verstoord worden. De vliegroute blijft echter bestaan waarmee een verlies van vliegroute niet van toepassing is.
Toelichting verbodsbepalingen						
Het is verboden om:						
Lid 1	: opzettelijk te doden of te vangen					
Lid 2	: opzettelijk te verstoren					
Lid 3	: eieren van de dieren opzettelijk te vernielen of te rapen					
Lid 4	: voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen					
Lid 5	: opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen					

Tabel 10 Overzicht van overtredingen van de verbodsbepalingen van de Andere soorten (Art. 3.10 lid 1 Wnb).

Soort	Lid 1a	Lid 1b	Lid 1c	Als gevolg van
Das	X	X	-	Verstoring door de bouwwerkzaamheden en in de definitieve situatie alsmede het verlies van foerageergebied kan dermate hoog zijn dat de huidige burcht niet meer functioneel is. Daarmee kan de verblijfplaats verloren gaan en eventueel aanwezige dieren gedood worden.
Toelichting verbodsbepalingen				
Het is verboden om:				
Lid 1a	: opzettelijk te doden of te vangen			
Lid 1b	: vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen			
Lid 1c	: opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen			

5 Mitigatieplan

De negatieve effecten die optreden ten gevolgen van de voorgenomen werkzaamheden zoals gebleken uit hoofdstuk 4 dienen zoveel als mogelijk voorkomen te worden. Hiervoor zijn mitigerende maatregelen opgesteld. Deze mitigerende maatregelen zijn niet vrijblijvend en dienen volledig en zoals beschreven tijdens de werkzaamheden uitgevoerd te worden om de mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen Wnb te voorkomen.

De mitigerende maatregelen streven naar het behouden van voldoende leefgebied van soorten en het voorkomen van het doden dan wel vernietigen van individuen en hun verblijfplaatsen. Als de mitigerende maatregelen niet afdoende zijn om overtreding van de verbodsbepalingen volledig te voorkomen is een ontheffing Wnb noodzakelijk voor het uitvoeren van de werkzaamheden. Het effect van deze mitigerende maatregelen op de negatieve effecten wordt inzichtelijk gemaakt in paragraaf 5.2. Deze mitigerende maatregelen zijn afkomstig uit de memo 'uitwerking worst-case benadering mitigatie'. In deze memo is uitgegaan van een worst-case scenario en betreft een inschatting van de benodigde mitigerende maatregelen. Met de resultaten van het nader onderzoek is deze inschatting in onderliggend mitigatieplan concreet gemaakt.

In de memo 'uitwerking worst-case benadering mitigatie' zijn een aantal maatregelen beschreven waarvan de wettelijke noodzaak is komen te vervallen nu de aanwezigheid van de soorten steenuil, kerkuil, huismus en alpenwatersalamander op basis van het onderzoek zijn uitgesloten. Door deze maatregelen wel uit te werken en te realiseren binnen het project kan een extra bijdrage worden geleverd aan het stimuleren van de lokale biodiversiteit. Van deze maatregelen zullen vervolgens ook de soorten die wel voorkomen in het plangebied kunnen profiteren.

5.1 Mitigerende maatregelen soorten

Het mitigatieplan is uitgewerkt per soort(groep). Het advies is om deze maatregelen vast te leggen in een Ecologisch Werkprotocol (hierna EWP) en onder begeleiding van een deskundig ecooloog uit te voeren. In dit EWP worden de maatregelen voor de uitvoerder en initiatiefnemer gedetailleerd uitgewerkt zoals vastgelegd in het inrichtingsplan. Dit EWP wordt met een ecologisch logboek aangevuld. Samen zorgen deze documenten voor een borging van de uitvoering van de werkzaamheden en als bewijslast dat de mitigerende maatregelen uitgevoerd zijn en daarmee een overtreding van de verbodsbepalingen Wnb voorkomen wordt.

5.1.1 Vogels met een jaarrond beschermd nest

Negatieve effecten treden op door het uitvoeren van werkzaamheden nabij broedplaatsen en essentiële foerageergebieden van de huismus. Deze plekken zijn met name in de voortplantingsperiode (maart t/m september) extra kwetsbaar. Om deze effecten te voorkomen dient gewerkt te worden buiten deze meest kwetsbare periode. De volgende maatregelen moeten hiervoor uitgevoerd worden:

- Voer de werkzaamheden binnen vijftig meter van de essentiële foerageergebieden en nestplaatsen daarom enkel uit buiten de kwetsbare periode. Dit levert een werkbare periode op van oktober t/m februari.
- Is het niet mogelijk om volledig binnen deze periode te werken dienen de werkzaamheden afgeschermd te worden van deze structuren door het plaatsen van blinderende schermen tussen de werkzaamheden en de foerageergebieden.

In figuur 7 is inzichtelijk gemaakt welke gebieden buiten deze kwetsbare periode moeten worden aangepakt. Hiermee zijn alle negatieve effecten ten aanzien van broedvogels met een jaarrond beschermd nest te voorkomen.

Figuur 7 Kwetsbare gebieden (vijftig meter rondom essentiële functies) huismus (geel kader). Broedplaatsen huismus zijn weergegeven met een blauwe stip. Essentieel foerageergebied is weergegeven met een blauwe lijn.

5.1.2 Vogels zonder jaarrond beschermd nest

Negatieve effecten treden enkel op bij werkzaamheden in het broedseizoen.

- Voer de werkzaamheden daarom uit enkel in de periode september tot en met februari. Vanaf maart tot en met augustus zijn vogels bezig met hun nesten en daarmee kwetsbaar ten aanzien van verstoring.
- Als het niet mogelijk is de werkzaamheden volledig buiten het broedseizoen uit te voeren moeten de werkzaamheden gestart worden voor het broedseizoen en doorlopen in het broedseizoen. Door de verstoring van de werkzaamheden kunnen dieren uitwijken naar de directe omgeving om daar, buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden te broeden.
- Het starten van de werkzaamheden in het broedseizoen kan enkel na inspectie en vrijgave door een ecoloog op eventueel aanwezige broedvogels.

Hiermee zijn alle negatieve effecten ten aanzien van broedvogels zonder jaarrond beschermd nest te voorkomen.

5.1.3 Vleermuizen

Negatieve effecten treden op door het toepassen van bouwverlichting of uitvoeren van werkzaamheden tussen zonsopkomst en -opkomst in het actieve seizoen van vleermuizen. Vanaf maart tot en met september zijn vleermuizen actief en kunnen daarbij gebruik maken van het foerageergebied en vliegroute.

- Voer de werkzaamheden zoveel mogelijk uit in de periode oktober tot en met februari en daarmee buiten het actieve seizoen en wanneer vleermuizen gebruik maken van de functies in het plangebied.
- Verstoring op aanwezige vleermuizen dient voorkomen te worden door het werken tussen zonsopkomst en -opkomst en bij gebruik van verlichting dient deze niet gericht te zijn op, of uitstralen naar de in de omgeving vastgestelde vliegroute (zie figuur 5).

Hiermee zijn alle negatieve effecten ten aanzien van vleermuizen te voorkomen.

5.1.4 Das

Negatieve effecten op de das treden op door verstoring van de burcht en het verlies van foerageergebied. Om deze effecten te voorkomen dienen de volgende mitigerende maatregelen getroffen te worden (zie ook figuur 8):

- Binnen vijftig meter van de dassenburcht mogen geen bouwwerkzaamheden plaatsvinden of materiaal worden opgeslagen. Dit gebied dient als buffer tussen de werkzaamheden en de burcht gezien te worden en kan zonder afstemming en goedkeuring van een deskundig ecooloog niet betreden worden.
- Tussen de werkzaamheden en de burcht dient op vijftig meter van de burcht een fysieke scheiding aanwezig te zijn waarmee het zicht wordt ontnomen en betreding ontmoedigd wordt. Hiervoor dient een idealiter een grondwal met, maar minstens een dichte struweelhaag met puntdraad geplaatst te worden voorafgaand aan de werkzaamheden. Plaatsing ervan dient te gebeuren in de minst kwetsbare periode (juli t/m november). Daarbij dient rekening gehouden te worden met de tijd die de nieuwe begroeiing nodig heeft om te kunnen functioneren. De ruimte die hier tussen de burcht en de werkzaamheden ontstaat moet ingericht worden als foerageergebied voor de das. Dit kan door het aanplanten van fruitbomen in deze weide, middels begrazing en aanbieden van dekking voor de soort in de vorm van hagen Deze scheiding en inrichting als leefgebied is cruciaal voor het behoud van de burcht. Daarbij wordt tevens geadviseerd om deze 'dassenweide' in een beheer bij omwonenden of bewoners neer te leggen om daarmee draagvlak te creëren.
- Voor de compensatie van het verlies van leefgebied dient langs de gehele noordrand van het plangebied een dichte vegetatiestructuur aangeplant te worden voorafgaand aan de start van de bouw. Immers, dit alternatief foerageergebied moet bruikbaar voor de das zijn, voordat het foerageergebied in het plangebied verloren gaat. Plaatsing ervan dient te gebeuren in de minst kwetsbare periode (juli t/m november). Daarbij dient rekening gehouden te worden met de tijd die de nieuwe begroeiing nodig heeft om te kunnen functioneren. In deze structuur dienen voedselbronnen als beweid grasland (gras-klavermengsel), fruitbomen en of bessen dragende struiken aanwezig te zijn als compensatie van het verlies van suboptimaal foerageergebied;
- Verdere optimalisatie: de strook tussen het plangebied en de Seurenweg kan tevens verder ingericht worden als optimaal foerageergebied. Deze strook dient dan ingeplant worden met fruitbomen, middels beweiding beheerd worden en aanleg van dekking door struweelhagen en dergelijke om verdere compensatie van leefgebied en rust voor de burcht te bieden;
- Toepassing van werkverlichting of verlichting in de definitieve situatie die de struweelhagen belicht is niet toegestaan. Verlichting dient altijd afgericht te worden op de werkzaamheden waarbij uitstraling naar buiten toe zoveel als mogelijk voorkomen dient te worden;
- Voer werkzaamheden binnen tweehonderd meter van de burcht enkel uit tussen zonsopkomst en -ondergang;
- Opslag van materiaal of machines langs de randen van het plangebied is niet toegestaan. De randen van het plangebied worden gebruikt als looproutes van de das en aanwezige objecten kunnen toegang tot foerageergebieden buiten het plangebied blokkeren.

Met deze maatregelen zijn alle negatieve effecten ten aanzien van de das te voorkomen.

Figuur 8 Mitigerende maatregelen das. Groene stippellijn betreft aanbrengen dichte struweelhaag met voedselbronnen. Groene solide lijn betreft aanbrengen van zeer dichte struweelhaag met prikkeldraad. Gele vak betreft het als 'dassenweide' in te richten gebied (50 meter rondom burcht). Groen vak betreft optioneel te optimaliseren strook grond. Plangebied is bij benadering rood omlijnd.

5.1.5 Zorgplicht

Maatregelen in het kader van de zorgplicht zijn geldig voor alle in het plangebied aanwezige soorten flora en fauna, zowel beschermd als niet beschermd. Deze hebben als doel dat het onnodig doden of verwonden van dieren wordt voorkomen en dat altijd met zorg gewerkt wordt om de negatieve effecten van de ingreep zo klein mogelijk te houden. Dit kan door het volgen van de volgende maatregelen:

- Voer de werkzaamheden altijd uit in één richting uit, van het zuiden naar het noorden toe. Daarmee kunnen eventueel aanwezige dieren altijd vluchten naar de in de omgeving aanwezige schuilplaatsen;
- Maak zoveel mogelijk gebruik van vastgelegde rijroutes voor de aanvoer van mens, machine en materiaal;
- Bij het aantreffen van dieren en bijzondere flora dient altijd contact opgenomen te worden met de begeleidende ecoloog. Deze zal in afstemming met de uitvoerder afspraken maken hoe het individu verplaatst kan worden buiten de werkzaamheden of dat er andere vervolgstappen noodzakelijk zijn.

5.2 Toetsing Wnb na mitigatie

Zoals gebleken uit de effectbeoordeling en toetsing kunnen er mogelijk negatieve effecten optreden voor de soorten ten gevolge van de ingreep. Deze negatieve effecten resulteren mogelijk in een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wnb. Middels de voorstellen in hoofdstuk 5.1 wordt de overtreding van de verbodsbepalingen zoveel als mogelijk voorkomen. In de onderstaande tabel 11 worden de effecten op deze soorten getoetst aan de Wnb met inbegrip van de te nemen mitigerende maatregelen. Hierin is inzichtelijk gemaakt welke overtredingen te voorkomen zijn ('O') en welke overtredingen van verbodsbepalingen ondanks de mitigerende maatregelen van toepassing blijven ('X').

Hieruit blijkt dat met het nemen van de mitigerende maatregelen alle te verwachten overtredingen van de verbodsbepalingen volledig te mitigeren zijn.

De staat van instandhouding van de aanwezige beschermde soorten kan afdoende worden gewaarborgd op basis van dit mitigatieplan. Daarmee is het voornemen niet ontheffing plichtig in het kader van de Wnb.

Tabel 11 Overzicht van overtredingen van de verbodsbepalingen van de Vogelrichtlijn (Art. 3.1 van de Wnb) na mitigatie.

Soort	Lid 1	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Als gevolg van
Broedvogels met jaarrond beschermd nest	-	-	-	O	Verstoring wordt voorkomen door te werken buiten de meest kwetsbare periode of door het ontnemen van zicht op deze gebieden vanuit de werkzaamheden.
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest	O	O	-	O	Werken buiten het broedseizoen. Bij werkzaamheden in het broedseizoen wordt broeden voorkomen of uitgesloten middels inspectie.
Toelichting verbodsbepalingen					
Het is verboden om:					
Lid 1 : te doden of te vangen					
Lid 2 : opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen					
Lid 3 : eieren te rapen en deze onder zich te hebben					
Lid 4 : opzettelijk te verstoren; verstoring toegestaan indien niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding					
Lid 5 : het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.					

Tabel 12 Overzicht van overtredingen van de verbodsbepalingen van de Habitatrichtlijn (Art. 3.5 Wnb).

Soort	Lid 1	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Lid 5	Als gevolg van
Vleermuizen	-	O	-	-	-	Door het niet laten uitstralen en/ of niet toepassen van verlichting in de bouwfase of de definitieve situatie worden op vliegroute zijnde vleermuissoorten niet verstoord. De vliegroute blijft intact.
Toelichting verbodsbepalingen						
Het is verboden om:						
Lid 1 : opzettelijk te doden of te vangen						
Lid 2 : opzettelijk te verstoren						
Lid 3 : eieren van de dieren opzettelijk te vernielen of te rapen						
Lid 4 : voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen						
Lid 5 : opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen						

Tabel 13 Overzicht van overtredingen van de verbodsbepalingen van de Andere soorten (Art. 3.10 lid 1 Wnb).

Soort	Lid 1a	Lid 1b	Lid 1c	Als gevolg van
Das	O	O	-	Doden van dieren of vernielen dan wel beschadigen van verblijfplaatsen wordt voorkomen door het ontnemen van zicht tussen de werkzaamheden, behoud van kritieke zone rondom de burcht (50m) en compenseren van foerageergebied met optimaal foerageergebied in voor das toegankelijke gebieden.
Toelichting verbodsbepalingen				
Het is verboden om:				
Lid 1a : opzettelijk te doden of te vangen				
Lid 1b : vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen				
Lid 1c : opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen				

6 Conclusie

Gemeente Horst aan de Maas is voornemens een nieuwbouwwijk te realiseren van ongeveer honderd woningen als uitbreiding van het dorp Meterik, provincie Limburg. Hiervoor worden agrarische percelen omgevormd tot woonwijk met bijbehorende infrastructuur. Geonius heeft naar aanleiding van dit voornemen een quickscan natuurwetgeving uitgevoerd. De werkzaamheden leiden mogelijk tot negatieve effecten op beschermde soorten leiden en kunnen daarmee in een overtreding van de Wet Natuurbescherming (hierna Wnb) resulteren.

Uit deze quickscan is gebleken dat negatieve effecten inzichtelijk gemaakt moesten worden middels het uitvoeren van nader onderzoek naar de (mogelijk) aanwezige steenuil, kerkuil, huismus, vleermuizen, alpenwatersalamander en de das. Het plangebied was tevens geschikt bevonden voor broedvogels zonder jaarrond beschermd nest en algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën. Nader onderzoek naar deze laatste soortgroepen is niet noodzakelijk gezien de voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in de quickscan natuurwetgeving afdoende zijn om overtreding van verbodsbepalingen te kunnen voorkomen.

Uit het door Geonius, in opdracht van gemeente Horst aan de Maas, uitgevoerde onderzoek is gebleken dat het plangebied functies biedt voor:

- Broedvogels met jaarrond beschermd nest – leefgebied en broedplaatsen steenuil en huismus in de omgeving van het plangebied aanwezig;
- Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest – in plangebied aanwezig;
- Vleermuizen – foerageergebied en vliegrouete in plangebied aanwezig;
- Grondgebonden zoogdieren – verblijfplaats van das op grens plangebied aanwezig. Leefgebied onder andere in plangebied aanwezig;
- Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën – aanwezig in plangebied.

De voorgenomen ingreep leidt mogelijk tot een negatief effect op deze soorten. Deze negatieve effecten leiden mogelijk tot overtreding van verbodsbepalingen uit de Wnb. Om deze overtredingen te voorkomen zijn mitigerende maatregelen noodzakelijk. In het kader van de voorgenomen ruimtelijke ingreep zijn de algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën vrijgesteld.

Deze mitigerende maatregelen hebben effect op de wijze van, planning en doorloop van uitvoering. Voor alle aanwezige soorten zijn de mogelijke negatieve effecten volledig te mitigeren. Om de werkzaamheden uit te voeren zonder overtreding van de Wet natuurbescherming dienen de mitigerende maatregelen in het mitigatieplan volledig en juist te worden uitgevoerd. Daarbij wordt geadviseerd de werkzaamheden vast te leggen in een Ecologisch Werkprotocol en onder begeleiding van een ecoloog te laten uitvoeren.

Mits de mitigerende maatregelen volledig uitvoerbaar zijn is de voorgenomen ingreep niet ontheffing plichtig in het kader van soortenbescherming Wnb.

Geonius.nl

Geonius is een middelgroot interdisciplinair ingenieursbureau met brede expertise binnen de GWW- en bouwsector. Door onze unieke combinatie van vakkennis op het gebied van wegen, geotechniek, milieu, geodesie, water, ruimtelijke ontwikkeling, landschap, archeologie en ecologie zijn wij goed in staat mee te denken met de klant en projecten zelfstandig uit te voeren. Grenzen tussen de verschillende divisies vervagen, waardoor steeds meer projecten integraal door ons worden uitgevoerd.

Geonius hecht veel waarde aan een informele, positieve bedrijfscultuur, het welzijn van medewerkers en maatschappelijke betrokkenheid.

- Wegen
- Geotechniek
- Milieu
- Geodesie
- Water
- Ruimtelijke ontwikkeling
- Landschap
- Archeologie
- Ecologie